

**Wspólne stanowisko Komisji ds. parazytologii medycznej
oraz Zespołu ds. mikrobiologii medycznej KIDL VI Kadencji
w sprawie badania kleszczy na obecność patogenów chorób
transmisyjnych w medycznych laboratoriach diagnostycznych**

Komisja ds. parazytologii medycznej oraz Zespół ds. mikrobiologii medycznej **wyrażają negatywną opinię** na temat wykonywania badań kleszczy na obecność patogenów chorób transmisyjnych (wirusów, bakterii, pasożytów) w medycznych laboratoriach diagnostycznych.

Uzasadnienie:

Badanie materiału zwierzęcego w laboratoriach badających materiał kliniczny pobrany od pacjentów jest niezgodne z Art. 2 pkt 3 Ustawy z dnia 15 września 2022 r. o medycynie laboratoryjnej Dz.U.2022 poz. 2280, który określa, że materiałem biologicznym są „komórki, tkanki, narządy lub ich części, wydzieliny, wydaliny, płyny ustrojowe pochodzące od człowieka pobrane dla celów profilaktycznych, diagnostycznych, leczniczych, sanitarno-epidemiologicznych i oceny zgodności tkankowej „*in vitro*”.

Próbki kliniczne przeznaczone do badań w medycznych laboratoriach diagnostycznych muszą być pobierane zgodnie z określonymi standardami w ściśle określonych warunkach oraz odpowiednio zabezpieczone, gdyż właściwe pobranie i zabezpieczenie materiału przeznaczonego do badania diagnostycznego jest niezbędnym warunkiem uzyskanie wiarygodnego wyniku.

Badanie kleszczy na obecność patogenów wywołujących choroby transmisyjne nie może być uznane za badanie diagnostyczne i nie jest rekomendowane przez gremia naukowców

KRAJOWA IZBA DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH

i specjalistów w dziedzinie chorób zakaźnych (np. Polskie Towarzystwo Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych, Infectious Diseases Society of America) a także instytucje oficjalne, w tym Centers of Disease Control and Prevention (CDC) i European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC).

Stawonogi, w tym kleszcze zgodnie z wyżej wymienioną ustawą nie są materiałem do badań w medycznym laboratorium diagnostycznym, a uzyskane w toku badania wyniki, w tym identyfikacja patogenów chorób odkleszczowych, nie mogą być podstawą do wprowadzenia jakiegokolwiek terapii przeciwdrobnoustrojowej u pacjenta. Zgodnie z dobrą praktyką kliniczną pacjenta leczy się po uzyskaniu wiarygodnych przesłanek takich jak ocena kliniczna lub/i wyniki badań medycyny laboratoryjnej z materiału pobranego od pacjenta z wykorzystaniem zwalidowanej metody diagnostycznej, po rozpoznaniu choroby przez lekarza, zgodnie z Art. 4. Ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty Dz.U. 1997 nr 28 poz. 152 z późn. zm.

W związku z powyższym, badania dotyczące wykrywania patogenów chorób transmisyjnych w kleszczach nie mogą być prowadzone w medycznych laboratoriach diagnostycznych, w których wykonywane są czynności z zakresu medycyny laboratoryjnej (Art. 1, pkt. 1 Ustawy o medycynie laboratoryjnej Dz.U. 2022 poz. 2280), wpisujące się w wykonywanie działalności leczniczej (Art. 8 Ustawy o medycynie laboratoryjnej Dz.U. 2022 poz. 2280).

Badania stawonogów, w tym kleszczy, na obecność patogenów człowieka są wykonywane w ramach prac naukowych epidemiologicznych i są prowadzone w laboratoriach uznanych ośrodków naukowych. Jednak wyniki tych badań nie mogą być opatrzone podpisem diagnosty laboratoryjnego z numerem Prawa Wykonywania Zawodu Diagnosty Laboratoryjnego (PWZDL) oraz nie mogą być rejestrowane w ewidencji wyników badań medycznych.

Pacjent zgłaszający chęć badania kleszcza powinien zostać poinformowany o niniejszym wspólnym stanowisku Komisji ds. parazytologii medycznej oraz Zespołu ds. mikrobiologii medycznej i o tym, że Polskie Towarzystwo Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych

KRAJOWA IZBA DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH

(PTEiLChZ) zaleca rozpoznawanie boreliozy i innych chorób odkleszczowych na podstawie charakterystycznych objawów klinicznych, potwierdzonych odpowiednimi badaniami laboratoryjnymi.

prof. dr hab. n. farm. Anna Malm
specjalista mikrobiologii medycznej

dr hab. n. med. Beata Szostakowska
specjalista laboratoryjnej parazytologii medycznej

p.o. Przewodnicząca Zespołu
ds. mikrobiologii medycznej

Przewodnicząca Komisji
ds. parazytologii medycznej